

Contact:
Adrian Izvoranu
Phone: 03/4 066 850
Fax: 021 210 52 31
Mobile: 0741 167 761

BUCUREȘTI
Str. Fabrica de Glucoză, nr. 15
E-mail: director@cpisc.ro

DOCUMENT DE POZITIE

Confederația Patronală din Industrie, Servicii și Comerț (CPISC) își manifestă îngrijorarea față de caracterul tensionat al dezbaterii publice, în derulare, pe tema proiectului industrial "Roșia Montană", apreciind că principalele cauze ale acestui fenomen sunt: deficitul acut de încredere între toate grupurile de interese legitim implicate, abordarea generală, preponderent emoțională, în detrimentul uneia sistematice, raționale, bazate pe argumente tehnico-științifice, utilizarea multor informații inexacte/incomplete/contradictorii, din surse (cel puțin) incerte și prezența insuficientă în această dezbateră a experților și instituțiilor specializate/competente, suplinită, din păcate, de un discurs public marcat de radicalism extrem și diletantism profesional.

Confederația Patronală din Industrie, Servicii și Comerț (CPISC) își exprimă explicit poziția de sprijin față de orice proiect guvernamental menit să ducă la programarea, stimularea și gestionarea responsabilă a dezvoltării sustenabile a României, prin edificarea unei economii dinamice bazate pe cunoaștere, a unei industrii înalt tehnologizate capabile să valorifice la maximum resursele naționale, inclusiv cea umană, în condițiile protejării și regenerării mediului afectat, la nivelul standardelor în vigoare. În context, CPISC își exprimă sprijinul pentru promovarea proiectului industrial "Roșia Montană" despre care consideră că, gestionat transparent și responsabil, acesta poate deveni un model de abordare sustenabilă a relansării socio-economice naționale și poate pune, pe termen mediu și lung, bazele unui proces de modernizare a industriilor minieră și metalurgică autohtone.

Confederația Patronală din Industrie, Servicii și Comerț (CPISC) apreciază că unul din punctele slabe ale abordării generale a proiectului este lipsa unei finalități socio-economice, suficient de bine conturate, care să ofere cetățenilor români o viziune asupra unor avantaje concrete în compensarea exploatarea unei resurse epuizabile importante cum este cea aur-

argentiferă de la "Roșia Montană". În acest sens CPISC avansează cu titlu de propunere supusă unei evaluări tehnico-financiare și de oportunitate ulterioare, următoarele:

Din partea care revine Statului român sub forma redevențelor și beneficiului repartizat (în afara sumelor rezultate din taxarea valorii adăugate, impozitelor și altor taxe) propunem să se constituie un fond special de investiții care ar putea avea cumulativ (la prețuri actuale estimative) următoarele două destinații:

1) **"Parc Industrial și de Cercetare Tehnologică Avansată"** – cu profil metalurgic-minier.

Această unitate **economică**, de **învățământ superior** și de **cercetare avansată**, amplasată la Abrud, Câmpeni sau Alba Iulia poate avea ca obiect de activitate integrat învățământul superior de profil, proiectarea tehnologică și aplicarea industrială a celor mai avansate procese legate de explorarea, extragerea și maximă valorificare a resurselor metalifere și de pământuri rare din România (majoritatea concentrate în Munții Apuseni) dar și colectarea, recuperarea și reciclarea imenselor cantități de deșeuri cu acest conținut. (În acest fel, unitatea respectivă va fi viabilă și în condițiile epuizării tuturor resurselor provenite din activități extractive). Argument: "... peste 75% din necesarul de resurse de acest fel ale industriei europene, pentru următorul secol, sunt deja pe pământ (în exploatare) și nu în pământ", conform Comisariatului pentru Mediu al CE.

Caracterul de investiție (grad înalt de revenire și generator de mii de locuri de muncă de calitate – directe și pe activități orizontale) derivă din faptul că:

- unitatea astfel creată va contribui, practic pe termen nelimitat, la alcătuirea unui complex lanț valoric prin explorarea și exploatarea superioară a resurselor minerale metalifere naționale, recuperarea și reciclarea de metale și pământuri rare, **industrializarea lor locală** și obținerea de produse (de metalurgie, dar și procesate) cu maximum de valoare adăugată – a se vedea tendința stabilizată (pe ultimul deceniu) de creștere a cererii internaționale impusă de necesitățile industriei hi-tech, în expansiune;
- produsele acestei industrii pot reprezenta premisele de oportunitate pentru alte industrii de prelucrare de înaltă tehnicitate (aliaje și materiale speciale, pulberi pentru printing 3D industrial de mare rezoluție, mecatronică avansată, energetică, electronică și electrotehnică etc.) devenind un adevărat "magnet" pentru investiții de randament foarte ridicat;
- presupune dezvoltarea unei resurse umane înalt competitive în domeniul universitar, al cercetării aplicative și ingineriei specifice putând plasa România în rândul furnizorilor de top, europeni și mondiali, de soluții tehnologice și cunoaștere

(cum ar trebui să fim), nu doar de materii prime (cum suntem acum) și produse industriale superior procesate (cum încercăm să redevenim).

- 2) **6-8** (în funcție de opțiunea pt. reorganizarea unora existente sau investiții greefield) **Spitale Universitare Regionale**. Dotate la nivelul performanței mondiale de vârf, acestea pot fi organizate ca platforme integrate de învățământ medical universitar, cercetare și tratament. O asemenea platformă pe care se pot atrage adiacent importante fonduri europene dar și investiții private poate integra de asemenea imensul potențial balneo-climateric al României, poate relansa și reinventa tradiția românească a cercetării și industriei farmaceutice de sinteză dar și naturiste, turismul balnear etc, transformând România într-un exportator redutabil de excelență în servicii de sănătate, cercetare și formare universitară de specialitate.

Din această perspectivă **Confederația Patronală din Industrie, Servicii și Comerț (CPISC)** apreciază că:

- 1) Este mai mult decât salutară mobilizarea civică a cetățenilor și organizațiilor neguvernamentale de mediu, în dezbaterile publice asupra unor proiecte industriale, numai că energia și resursele acestei adevărate "mișcări" trebuie direcționate către evaluarea completă, corectă și rațională a riscurilor, a monitorizării exigente a tuturor măsurilor și standardelor tehnologice de contracarare propuse și aplicate de specialiști, a transparentizării decizionale și nu către anihilarea proiectelor de dezvoltare industrială, între altele, cu efecte devastatoare asupra economiei naționale și intențiilor investiționale.
- 2) Tehnologia propusă pentru exploatarea zăcămintului aur-argintifer **difuz** de la Roșia Montană (leșiere cu soluție slabă de cianură de sodiu) singura capabilă să asigure un randament al extragerii minereurilor utile în proporție de peste 80%, este bine cunoscută, experimentată și perfecționată de multe decenii la nivel mondial (peste 90% din exploatarea similară). Ea trebuie doar aplicată cu strictețe în limitele procedurilor standardizate. Tehnologiile alternative se pretează doar la zăcămintele de tip filon sau de densitate utilă mare, aplicarea lor aici fiind inadecvată. (Ar putea asigura un randament al extracției de maxim 15 – 25%, insuficient pentru a acoperi costurile de exploatare). Controversata substanță, (cianura de sodiu) este utilizată în sistem închis (recirculare-recuperare) concentrația extrem de redusă (3 părți la milion/față de 10 părți la milion –

limita permisă de standardele europene) ce ajunge în lacul de decantare fiind supusă natural, auto-descompunerii, sub influența oxigenului atmosferic și radiațiilor solare UV.

- 3) Prin cuprinzătorul program de reabilitare a mediului, conținut în bugetul general al exploatării, cea mai mare parte a efectelor produse de procesul industrial (inclusiv cele provenind de la exploatările precedente – cu mult mai grave) sunt înlăturate, locul fiind practic pretabil locuirii și valorificării turistice.
- 4) Proiectul asigură nu numai salvarea dar și punerea în valoare a tuturor elementelor de patrimoniu cultural și natural, unele fiind supuse strămutării pe mici distanțe, ca în multe alte cazuri asemănătoare din lume – situație oricum preferabilă față de starea de abandon total de până acum. Modul de rezolvare proiectat asigură cuprinderea tuturor acestor elemente într-un circuit turistic sistematizat, pluri-disciplinar, accesibil și cu o foarte bună expunere, astfel încât să suscite maximum de interes.
- 5) Din punct de vedere economic, apreciem că prin abordarea descrisă mai sus (este doar o propunere perfectibilă) proiectul asigură un grad de replicare economică de interes național și o durabilitate pe termen foarte lung, suficiente pentru a nu-l privi doar din perspectiva profitului financiar, net, imediat ci ca pe o oportunitate și în egală măsură, resursă, pentru atât de necesarul proces de relansare socio-economică a României.

București, 01 Octombrie 2013:

Nicolae BADEA

Președinte CPISC

Adrian IZVORANU

Director general CPISC

